

POSTANOWIENIE

7 sierpnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

na posiedzeniu niejawnym 7 sierpnia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa T.D.

przeciwko J.D.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej J.D.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z 22 kwietnia 2024 r., II Ca 1407/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża pozwaną,**
pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi
sądowemu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej

pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 22 kwietnia 2024 r.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisów prawa, na których tle zagadnienie to wyłoniło się, oraz zaprezentowaniu argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, nie publ.).

Skarżąca w skardze podniosła jako przesłankę przedsądu występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do pytania:

1. „czy w świetle dyspozycji przepisów art. 1000 k.c. w zw. z art. 993 k.c. należy przyjąć, iż norma art. 1000 k.c. znajdzie zastosowanie również w sytuacji, gdy obdarowany jest osobą z kręgu spadkobierców?”
2. „czy biorąc pod uwagę treść art. 996 k.c. w zw. z art. 908 § 1 k.c. umowa darowizny nieruchomości, w której obdarowana zobowiązała się obciążyć ją służebnością mieszkania na rzecz darczyńców w dotychczasowym zakresie oraz zobowiązała się sprawować nad nimi dożywotnią opiekę oraz w razie potrzeby wspierać ich finansowo nie powinna być traktowana na równi z umową dożywocia i w związku z tym jej wartości nie powinna zostać doliczona do substratu zachowku?”
3. „czy spadkodawca może pozbawić uprawnionego prawa do zachowku na podstawie art. 1008 pkt 3) k.c., jeżeli więź rodzinna ze spadkodawcą ma jedynie formalny wymiar, a taki stan nie jest wynikiem czy spadkodawca może pozbawić uprawnionego prawa do zachowku na podstawie art. 1008 pkt 3) k.c., jeżeli więź rodzinna ze spadkodawcą ma jedynie formalny wymiar, a taki stan nie jest wynikiem wyłącznie winy wydziedziczonego?”

Tak sformułowane zagadnienie prawne sprowadza się jednak wyłącznie do kwestii czysto incydentalnej o kazuistycznym charakterze, nie zawierając w sobie elementów, które mogłyby pozwolić na sformułowanie przez Sąd Najwyższy – w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej – ogólnego stanowiska o uniwersalnym wymiarze. W konsekwencji, z oczywistych powodów nie może stanowić istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 oraz art. 98 § 1¹ k.p.c., a także art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 oraz art. 398²¹ k.p.c.

(M.M.)

[SOP]

